

Dinxperlo in de Achterhoek worden ontvangen), Raamsdonk een gezelschap Britse, Den Briel een groep Tsjechische, Delfzijl een aantal bemanningsleden van de Zweedse schepen die er in de hongerwinter het voor het Westen bestemde voedsel aanvoerden, en in de gemeente Meerlo-Wanssum (Noord-Limburg) vindt een ontmoeting met Duitse jongeren plaats – die leggen er een krans op het graf van een illegaal werkster die talrijke Joodse en andere onderduikers hielp.¹

Er zijn verschillende gemeenten waar men, los nog van wat wij zojuist vermeldde, bij de luchtoorlog stilstaat. De gemeente Dronten (er werd daar in '64 een monument onthuld voor alle omgekomen Geallieerde oorlogsvliegers) laat ca. honderdvijftig man van de Britse *Air Gunners Association* naar de Noordoostpolder komen, in Wateringen en Bleiswijk (bij Delft), in Lopik en in IJsselmuiden (bij Kampen) worden Geallieerde vliegers gehuldigd wier toestellen in de oorlog bij die plaatsen neerstortten – elders vinden treffende ontvangsten plaats van familieleden van vliegers die het neerstorten niet overleefden: in Breukelen en in Heemskerk (bij Beverwijk). Een speciaal karakter draagt een samenkomst in Steenberghe: daar kwam op 19 september '44 *Wing Commander* Guy Gibson van de *Royal Air Force* om het leven (de man die in mei '43 de gedurfde aanvallen op de Möhne- en op de Eder-dam bij het Ruhrgebied leidde) – nu wordt in de Westbrabantse plaats een reünie gehouden van het *Squadron* van de *RAF* dat hij als eerste commandeerde.

Deze plaatselijke ontvangsten zijn grondig voorbereid – vrijwilligers zijn maandenlang, soms meer dan een jaar, in de weer geweest om de adressen op te sporen van diegenen op wier aanwezigheid men bij de veertigste herdenking van de Tweede Wereldoorlog prijs stelt.

★

Voor die herdenking is op velerlei wijze een grondslag gelegd door voorlichting te geven, vooral aan jeugdigen. Zeker, die jeugdigen wonen in gemeenten waar veelal een of meer oorlogsmonumenten werden

¹ Deze en de in dit hoofdstuk nog volgende gegevens met betrekking tot hetgeen gemeentelijk geschied is, ontleen wij aan een enquête die wij in de tweede helft van '86 onder de Nederlandse gemeenten hielden – dat waren er 714; zij hebben ons alle de gevraagde gegevens verstrekt. Onder die 714 gemeenten waren er slechts 49, alle kleine plattelandsgemeenten, waar van gemeentewege op 4 of 5 mei 1985 geen herdenking plaatsvond.